

Stockholm 2017-02-17

Saco

Remissvar: Ordning och reda i välfärden, SOU 2016:78

Sveriges Psykologförbund har beretts möjlighet att lämna yttrande över rubricerat betänkande och vill lämna följande synpunkter.

Vinstbegränsning m.m.

Förbundet är i grunden positivt till målsättningen att se till att de allmänna medel som tillförs den privat drivna offentligt finansierade vården, skolan och omsorgen också i största möjliga utsträckning bidrar till att verksamheten lever upp till de krav som medborgarna ställer avseende kvalitet, och ur de anställdas synvinkel arbetsmiljö. Förbundet menar dock att vinstbegränsningarna i flera delar för med sig problem som är svårhanterliga. Vi vill lyfta fram följande synpunkter där vi ser att de föreslagna förändringarna kan medföra problem.

Det primärt viktigaste att värna inom sektorn för välfärdstjänster är ur brukarnas synvinkel patientsäkerheten eller med ett annat uttryck kvaliteten i de tjänster som ges och ur de anställdas synvinkel hur arbetsvillkor och arbetsmiljöfrågor tas om hand. En farhåga som förbundet har är att de föreslagna begränsningarna av vinstuttag ur verksamheterna uppfattas som kvalitetshöjande i sig och att det viktiga kontinuerliga arbetet att både utveckla patientsäkerheten och arbetsvillkor samt arbetsmiljö därmed kan påverkas negativt. Den del av förslaget som ger de nuvarande tillsynsmyndigheterna även ett ansvar att hantera tillståndsgivning och

tillsyn avseende vinsterna får inte innebära att resurser för verksamhetstillsyn minskar. Frågor om arbetsmiljö och patientsäkerhet har länge varit i fokus när det gäller de aktuella verksamheterna och det kommer även fortsättningsvis att finnas ett lika stort behov av att arbeta vidare med det, oavsett om det gäller att i uppföljningar mäta kvalitet eller att fastställa kvalitetskrav i samband med auktorisationer och tillståndsgivning.

Utredningen har föreslagit att fysiska personer inte ska omfattas av regleringarna bl.a. för att beräkningen av vinsten är svår att göra. Förbundet delar helt denna bedömning och tillstyrker förslaget i den delen.

I den allmänna debatten har framförallt olika riskkapitalbolags hantering av vinster i välfärdssektorn uppmärksammats. Utredningen är tydlig med att förslagen om vinstbegränsningar ska gälla alla juridiska personer oavsett verksamhetens storlek. Vad utredningen då inte uppmärksammar är hur förslagen kan komma att slå mot mindre egenföretagare med få eller inga andra anställda än ägaren själv. Här saknar förbundet en diskussion kring de problem som förslagen kan föra med sig för de små verksamheterna och egenföretagarna.

I privata verksamheter som psykologer driver i bolagsform och även många andra sådana verksamheter inom vård och omsorg är både behovet av och utrymmet för kapitalinvesteringar små. Istället investerar dessa i humankapitalet i verksamheten, ofta och till övervägande del i form av eget arbete. Den beräkning av vinstbegränsningen som föreslås bedömer förbundet kommer att innebära att egenföretagare i praktiken inte har någon möjlighet att gå med vinst. De undantag som föreslås i samband med start av ett företag och vid tillfälliga förluster bedömer vi inte vara tillräckliga för att ta hand om dessa problem.

Ett ytterligare frågetecken är att den juridiska personen för att få ett tillstånd endast ska få bedriva offentligt finansierad verksamhet. Detta innebär att i mindre verksamheter, där vården för vissa patienter finansieras med offentliga medel samtidigt som andra patienters vård betalas helt utan offentlig finansiering, måste delas upp på olika juridiska personer med åtföljande krav på avsättning till aktiekapital, högre totala administrativa kostnader etc. För småföretagare bedömer förbundet att det kan omöjliggöra att driva verksamhet med både offentlig och privat finansiering.

Sammantaget ser Sveriges Psykologförbund sådana tveksamheter när det gäller effekterna av en vinstbegränsning att vi, även om syftet i grunden är hedervärt, är ytterst tveksamma till utredningens förslag.

Översyn av upphandlingsregler och valfrihetssystem

Förbundet delar utredningens uppfattning att det i samband med upphandlingar kan finnas behov av större flexibilitet än vad som hittills varit fallet, bl.a. exemplifierat av att längre kontraktstider kan behöva användas.

Sveriges Psykologförbund

Ulrika Edwinson
Förbundsdirektör

Nils Erik Solberg
Förbundsjurist